

31992R1247

19.5.1992

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 136/1

NÕUKOGU MÄÄRUS (EMÜ) nr 1247/92,
30. aprill 1992,
millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse
piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikleid 51 ja 235,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, mis on esitatud pärast konsulteerimist võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni-ga, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

vaja on muuta määrust (EMÜ) nr 1408/71, ⁽⁴⁾ mida on ajakohastatud määrusega (EMÜ) nr 2001/83 ⁽⁵⁾ ja viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 2195/91 ⁽⁶⁾;

mõiste "pereliige" tähendust määruses (EMÜ) nr 1408/71 tuleb muuta, et see vastaks Euroopa Kohtu pretsedentidele, milles on tõlgendatud nimetatud väljendit;

arvesse tuleb võtta ka neid Euroopa Kohtu pretsedente, mille kohaselt võivad teatavad siseriiklike õigusaktide kohased hüvitised kuuluda samal ajal nii sotsiaalkindlustuse kui ka sotsiaalabi alla nende õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvate isikurühmade, nende eesmärkide ja kohaldamisviisi tõttu;

Euroopa Kohus on väitnud, et õigusaktid, mille alusel selliseid hüvitisi antakse, sarnanevad mõneti sotsiaalabiga selles osas, et nende rakendamise oluline kriteerium on vajadus ning hüvitise saamise õiguse aluseks ei ole tööperioodide ega sissemaksete liitmine, samas kui muudelt omadustelt sarnanevad need sotsiaalkindlustusega selles osas, et kõnealuste õigusaktide alusel hüvitiste andmise korral ei kohaldata kaalutusõigust ja hüvitisesaajate seisund on õiguslikult määratletud;

määruse (EMÜ) nr 1408/71 reguleerimisalast jäävad artikli 4 lõike 4 tõttu välja sotsiaalabiskeemid;

osutatud tingimused ja nende kohaldamise meetodid on sellised, et kõnealune määrus peaks sisaldama kooskõlastussüsteemi, mis erineb määruses (EMÜ) nr 1408/71 praegu sätestatust ja võtab arvesse asjaomaste hüvitiste iseärasusi, selleks et kaitsta võõrtöötajate huve vastavalt asutamislepingu artikli 51 sätetele;

selliseid hüvitisi tuleks määruse (EMÜ) nr 1408/71 reguleerimisalasse kuuluvatele isikutele anda üksnes vastavalt asjaomase isiku või tema perekonna elukohariigi õigusaktidele, vajaduse korral liites elamisperioodid teistes liikmesriikides ja ilma kodakondsuse alusel diskrimineerimata;

sellist olenemata on vaja tagada, et määrusega (EMÜ) nr 1408/71 ettenähtud praegust kooskõlastussüsteemi kohaldataks jätkuvalt hüvitiste suhtes, mis ei kuulu osutatud hüvitiste erikategooriasse või mida ei ole selgelt esitatud kõnealuse määruse lisas; selleks on vaja uut lisa,

⁽¹⁾ EÜT C 240, 21.9.1985, lk 6.

⁽²⁾ EÜT C 343, 31.12.1985, lk 111.

⁽³⁾ EÜT C 344, 31.12.1985, lk 2.

⁽⁴⁾ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2.

⁽⁵⁾ EÜT L 230, 22.8.1983, lk 6.

⁽⁶⁾ EÜT L 206, 29.7.1991, lk 2.

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

4. Lisatakse järgmine artikkel:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 1408/71 muudetakse järgmiselt:

1. Artiklis 1:

- a) nimetatakse punkt f ümber punkti f alapunktiks i ning järgmine tekst lisatakse punkti f alapunktina ii:

“ii) kui tegemist on invaliidsushüvitistega, mida liikmesriigi õigusaktide alusel antakse kõigile selle riigi kodanikele, kes vastavad ettenähtud tingimustele, tähendab “pereliige” vähemalt töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja abikaasat ja tema alaealisi lapsi või tema ülalpidamisel olevaid lapsi;”;

- b) punkti j esimesse lõiku lisatakse järgmised sõnad:

“või artikli 4 lõikes 2a käsitletud mitteosamakseliste erihüvitistega.”

2. Artiklile 4 lisatakse järgmised lõiked:

“2a. Käesolevat määrust kohaldatakse ka mitteosamakseliste erihüvitiste suhtes, mida antakse õigusaktide või kindlustusskeemide alusel, mis ei kuulu lõikes 1 loetletute hulka või on lõike 4 alusel reguleerimisalast välja jätud, juhul kui sellised hüvitised on mõeldud:

- a) tagama täiendavat, asendavat või lisakaitset lõike 1 punktides a–h loetletud sotsiaalkindlustusliikidega hõlmatud riskide suhtes või

- b) üksnes invaliidide erikaitseks.

2b. Käesolevat määrust ei kohaldata liikmesriikide õigusaktide sätete suhtes, millega on reguleeritud II lisa III jaos loetletud mitteosamakselised erihüvitised, mille kehtivus piirdub liikmesriigi territooriumi osaga.”

3. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 5

Liikmesriikide deklaratsioonid käesoleva määruse reguleerimisala kohta

Vastavalt artiklile 97 teatatud ja avaldatud deklaratsioonides täpsustavad liikmesriigid artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud õigusaktid ja kindlustusskeemid, artikli 4 lõikes 2a osutatud mitteosamakselised hüvitised, artiklis 50 osutatud miinimumhüvitised ja artiklites 77 ja 78 osutatud hüvitised.”

“Artikkel 10a

Mitteosamakselised erihüvitised

1. Olenemata artikli 10 ja III jaotise sätetest antakse isikutele, kelle suhtes on käesolev määrus kohaldatav, artikli 4 lõikes 2a osutatud rahalisi mitteosamakselisi erihüvitisi üksnes nende elukohajärgse liikmesriigi territooriumil vastavalt selle liikmesriigi õigusaktidele tingimusele, et sellised hüvitised on loetletud IIa lisas. Selliseid hüvitisi annab elukohajärgne asutus oma kulul.

2. Selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide kohaselt sõltub lõikes 1 käsitletud hüvitiste saamise õigus töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodide täitumisest, tunnustab vajalikul määral teise liikmesriigi territooriumil täitunud töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode kui esimesena nimetatud liikmesriigi territooriumil täitunud perioode.

3. Kui õigus saada lõikes 1 käsitletud hüvitist, mida antakse lisahüvitisena, on liikmesriigi õigusaktide kohaselt seatud sõltuvusse artikli 4 lõike 1 punktides a–h nimetatud hüvitiste saamisest ning vastavate õigusaktide alusel ei ole saada ühtegi kõnealust hüvitist, võrdsustatakse mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel saadav analoogiline hüvitis esimesena nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel antava hüvitisega lisahüvitise saamise õiguse kohaldamiseks.

4. Kui lõikes 1 käsitletud töövõimetus- või invaliidsushüvitise andmine on liikmesriigi õigusaktide kohaselt seatud sõltuvusse tingimusest, et töövõimetus või invaliidsus oleks esmakordselt diagnoositud kõnealuse liikmesriigi territooriumil, tuleb see tingimus lugeda täidetuks, kui töövõimetus või invaliidsus on esmakordselt diagnoositud teise liikmesriigi territooriumil.”

5. II lisse lisatakse järgmine tekst:

“III. Mitteosamakselised erihüvitised artikli 4 lõikes 2b määratletud tähenduses, mis ei kuulu määruse reguleerimisalasse

A. BELGIA

Ei ole.

B. TAANI

Ei ole.

C. SAKSAMAA a) Hüvitised, mida määratakse liidumaade seaduste kohaselt puuetega inimestele, eelkõige pimedatele. b) Sotsiaalne pensionilisa tulenevalt 28. juuni 1990. aasta seadusest pensionide ühtlustamise kohta. D. HISPAANIA Ei ole. E. PRANTSUSMAA Ei ole. F. KREEKA Ei ole.	G. IIRIMAA Ei ole. H. ITAALIA Ei ole. I. LUKSEMBURG Ei ole. J. MADALMAAD Ei ole. K. PORTUGAL Ei ole. L. ÜHENDKUNINGRIIK Ei ole.”

6. Lisatakse järgmine lisa:

“IIa LISA

(Määruse artikkel 10a)

- A. BELGIA
- a) Invaliidsushüvitised (27. veebruari 1987. aasta seadus).
- b) Vanuritele tagatud sissetulek (1. aprilli 1969. aasta seadus).
- c) Tagatud peretoetused (20. juuli 1971. aasta seadus).
- B. TAANI
- Ei ole.
- C. SAKSAMAA
- Ei ole.
- D. HISPAANIA
- a) Hüvitised invaliidide sotsiaalse integratsiooni seaduse alusel (7. aprilli 1982. aasta seadus nr 13/82).
- b) Vanurite ja töövõimete invaliidide rahalised hüvitised (kuninga 24. juuli 1981. aasta dekreet nr 2620/81).
- E. PRANTSUSMAA
- a) Lisahüvitis riiklikult solidaarsusfondilt (30. juuni 1956. aasta seadus).
- b) Hüvitis puuetega täiskasvanutele (30. juuni 1975. aasta seadus).
- F. KREEKA
- a) Erihüvitised vanuritele (seadus 1296/82).
- b) Hüvitis mittetöötavatele lastega emadele, kelle abikaasa täidab sõjaväekohustust (seadus 1483/84, artikkel 23 (1)).
- c) Hüvitis mittetöötavatele lastega emadele, kelle abikaasa on vanglas (seadus 1483/84, artikkel 23 (2)).

- d) Hüvitis isikutele, kellel on kaasasündinud hemolüütiline aneemia (dekreet-seadus 321/69, ministri üldkäskkiri G4a/F.222/oik.2204).
- e) Kurtide ja tummade hüvitis (eriseadus 421/37; ministri üldkäskkiri G4B/F.422/oik.2205).
- f) Raske puudega isikute hüvitis (dekreet-seadus 162/73; ministri üldkäskkiri G4a/F.225/oik.161).
- g) Spasmoofilikute hüvitis (dekreet-seadus 162/72; ministri üldkäskkiri G4a/F.224/oik.2207).
- h) Raske vaimse puudega isikute hüvitis (dekreet-seadus 162/73; ministri üldkäskkiri G4b/F.423/oik.2208).
- i) Pimedate hüvitis (seadus 958/79; ministri üldkäskkiri G4b/F.421/oik.2209).

G. IIRIMAA

- a) Töötushüvitis (1981. aasta (konsolideeritud) sotsiaalhoolekandeseadus, III osa, 2. peatükk).
- b) Vanadus- ja pimedate pensionid (mitteosamakselised) (1981. aasta (konsolideeritud) sotsiaalhoolekandeseadus, III osa, 3. peatükk).
- c) Lese- ja orvupensionid (mitteosamakselised) (1981. aasta (konsolideeritud) sotsiaalhoolekandeseadus, III osa, 4. peatükk).
- d) Üksikvanema hüvitis (1990. aasta sotsiaalhoolekandeseadus, III osa).
- e) Hooldaja hüvitis (1990. aasta sotsiaalhoolekandeseadus, IV osa).
- f) Pere sissetulekutoetus (1984. aasta sotsiaalhoolekandeseadus, III osa).
- g) Invaliidide toimetulekutoetus (1970. aasta tervishoiuseadus, jaotis 69).
- h) Liikumistoetus (1970. aasta tervishoiuseadus, jaotis 61).
- i) Nakkushaigete toimetulekutoetus (1947. aasta tervishoiuseadus, jaotised 5 ja 44 (5)).
- j) Koduse hoolduse toetus (1970. aasta tervishoiuseadus, jaotis 61).
- k) Pimedate hoolekandetoetus (1920. aasta pimedate isikute seadus, peatükk 49).
- l) Puuetega inimeste rehabiliteerimise toetus (1970. aasta tervishoiuseadus, jaotised 68, 69 ja 72).

H. ITAALIA

- a) Varatute isikute sotsiaalpensionid (30. aprilli 1969. aasta seadus nr 153).
- b) Töövõimetute või invaliidistunud tsiviilisikute pensionid ja hüvitised (30. märtsi 1974. aasta seadus nr 118, 11. veebruari 1980. aasta seadus nr 18 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508).
- c) Kurtide ja tummade pensionid ja hüvitised (26. mai 1970. aasta seadus nr 381 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508).
- d) Tsiviilisikust pimedate pensionid ja hüvitised (27. mai 1970. aasta seadus nr 382 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508).
- e) Miinimumpensioni täiendavad hüvitised (4. aprilli 1952. aasta seadus nr 218, 11. novembri 1983. aasta seadus nr 638 ja 29. detsembri 1990. aasta seadus nr 407).
- f) Invaliidsushüvitisi täiendavad hüvitised (12. juuni 1984. aasta seadus nr 222).
- g) Töövõimetuspensionide saajate igakuised toetused pidevaks isiklikuks abiks (12. juuni 1984. aasta seadus nr 222).

I. LUKSEMBURG

- a) Elukallidust kompenseeriv toetus (13. juuni 1975. aasta seadus).
- b) Eritoetus raske puude puhul (16. aprilli 1979. aasta seadus).
- c) Rasedus- ja sünnitustoetus (30. aprilli 1980. aasta seadus).

J. MADALMAAD

Ei ole.

K. PORTUGAL

- a) Mitteamakselised perehüvitised (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- b) Imetava ema toetus (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- c) Invaliidistunud laste ja noorukite täiendav toetus (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- d) Toetus erikoolis käimiseks (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- e) Mitteamakseline orvupension (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- f) Mitteamakseline invaliidsuspension (13. oktoobri 1980. aasta dekreet-seadus nr 464/80).
- g) Mitteamakseline vanaduspension (13. oktoobri 1980. aasta dekreet-seadus nr 464/80).
- h) Lisapension raske invaliidsuse puhul (27. mai 1980. aasta dekreet-seadus nr 160/80).
- i) Mitteamakseline lese pension (11. novembri 1981. aasta dekreet nr 52/81).

L. ÜHENDKUNINGRIIK

- a) Liikumistoetus (20. märtsi 1975. aasta sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 37A ja 20. märtsi 1975. aasta Põhja-Iirimaa sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 37A).
- b) Invaliidi hooldustoetus (20. märtsi 1975. aasta sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 37 ja 20. märtsi 1975. aasta Põhja-Iirimaa sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 37).
- c) Peretoetus (25. juuli 1986. aasta sotsiaalkindlustusseadus, jaotised 20–22 ja 5. novembri 1986. aasta Põhja-Iirimaa sotsiaalkindlustusmäärus, artiklid 21–23).
- d) Ülalpidamistoetus (20. märtsi 1975. aasta sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 35 ja 20. märtsi 1975. aasta Põhja-Iirimaa sotsiaalkindlustusseadus, jaotis 35).
- e) Toimetulekutoetus (25. juuli 1986. aasta sotsiaalkindlustusseadus, jaotised 20–22 ja 23 ning 5. novembri 1986. aasta Põhja-Iirimaa sotsiaalkindlustusmäärus, artiklid 21–28).
- f) Invaliidide ülalpidamistoetus (27. juuni 1991. aasta seadus invaliidide ülalpidamistoetuse ja osalise invaliidide ülalpidamistoetuse kohta, jaotis 1 ja 24. juuli 1991. aasta Põhja-Iiri määrus invaliidide ülalpidamistoetuse ja osalise invaliidide ülalpidamistoetuse kohta, artikkel 3).
- g) Osaline invaliidide ülalpidamistoetus (27. juuni 1991. aasta seadus invaliidide ülalpidamistoetuse ja osalise invaliidide ülalpidamistoetuse kohta, jaotis 6 ja 24. juuli 1991. aasta Põhja-Iiri määrus invaliidide ülalpidamistoetuse ja osalise invaliidide ülalpidamistoetuse kohta, artikkel 8)."

Artikkel 2

1. Käesoleva määruse artikli 1 kohaldamisega ei kaasne nende hüvitiste tühistamine, mille liikmesriikide pädevad asutused on andnud enne käesoleva määruse jõustumist määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise alusel ja mille suhtes kohaldatakse kõnealuse määruse artikli 10 sätteid.
2. Käesoleva määruse artikli 1 kohaldamisega ei kaasne pensionilisana antava mitteosamakselise erihüvitise taotluse tagasilükkamine, mille on esitanud taotleja või hüvitisesaaja, kelle puhul olid kõnealuse hüvitise saamise tingimused täidetud enne käesoleva määruse jõustumist, ka siis, kui kõnealune isik elab mõne muu liikmesriigi territooriumil kui pädeva riigi oma, tingimusel et hüvitisetaotlus esitatakse viie aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.
3. Käesoleva määruse alusel ei teki õigusi määruse jõustumisele eelneva aja suhtes.
4. Kõik pensionilisana määratavad mitteosamakselised erihüvitised, mille andmisest on keeldutud või mis on peatatud seetõttu, et taotleja või hüvitisesaaja elukoht oli muu liikmesriigi kui pädeva riigi territooriumil, määratakse või ennistatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast taotleja või hüvitisesaaja taotluse põhjal alates elukoha muutumise kuupäevast, olenemata lõike 3 sätetest.
5. Liikmesriigi territooriumil enne käesoleva määruse jõustumist täitunud töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode võetakse käesoleva määruse kohaste õiguste kindlaksmääramisel arvesse käesoleva määruse sätete kohaselt.

6. Arvestades lõike 3 sätteid, võivad käesoleva määruse alusel tekkida õigused olenemata sellest, kas need on seotud juhtumiga, mis toimus enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.
7. Kõik hüvitised, mille andmisest on keeldutud või mis on peatatud taotleja või hüvitisesaaja kodakondsuse tõttu, määratakse või ennistatakse kõnealuse isiku taotluse põhjal alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast, välja arvatud juhul, kui varasema hüvitisetaotluse põhjal on tehtud ühekordne väljamakse.
8. Nende isikute õigused, kellele on pension määratud enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, võib asjaomase isiku taotluse peale läbi vaadata, võttes arvesse käesoleva määruse sätteid.
9. Kui lõigetes 7 ja 8 osutatud taotlus esitatakse kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest, jõustuvad käesoleva määruse alusel omandatavad õigused alates sellest kuupäevast, olenemata mis tahes siseriiklike õigusaktide sätetest, mis võiksid asjaomase isiku puhul seoses õiguste lõppemise või piiramisega kehtida.
10. Kui lõigetes 7 ja 8 osutatud taotlus esitatakse pärast käesoleva määruse jõustumiskuupäevale järgneva kahe aasta möödumist, jõustuvad õigused, mis ei ole lõppenud või mis ei ole ajaliselt piiratud, taotluse esitamise kuupäeval, ilma et see piiraks ühegi liikmesriigi õigusaktide soodsamaid sätteid.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamisele järgneva kuu esimesel päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 30. aprill 1992

Nõukogu nimel

eesistuja

José da SILVA PENEDA